

PANNÓNIA
NYUGDÍJPÉNZTÁR

PANNÓNIA NYUGDÍJPÉNZTÁR

2022. ÉVI ÉVES BESZÁMOLÓJÁHOZ KAPCSOLÓDÓ

ÜZLETI JELENTÉSE

Budapest, 2023. május 25.

dr. Szilágyi József
Igazgatótanács elnöke

I. A Pannónia Nyugdíjpénztár bemutatása

A Pannónia Nyugdíjpénztár, továbbiakban **Pénztár** jogi személy, határozatlan időre alakult országos, nyílt önkéntes nyugdíjpénztár.

A Pannónia Nyugdíjpénztár - VIT Nyugdíjpénztár néven - 1994. decemberében jött létre a villamosenergia-ipari nagy munkáltatók és az érdekképviseltek kezdeményezésére, és támogatásával. A Pénztár 1997-től magánnyugdíjpénztárat működtető önkéntes nyugdíjpénztár volt, azonban a magánnyugdíjpénztári ágazat 2014. június 30-án megszűnt.

Az alapításkori hozzájáruláson kívül a Pénztár támogatást nem kap. A tagdíjakból levont kedvező működési hányad ellenére a Pénztár a működése során folyamatosan tartalékolni tudott, amivel biztosítja a hosszú távú biztonságos és kiegyensúlyozott működés feltételeit.

A Pénztár a pénztárpiaci körülmények és a versenyhelyzet erősödéséhez való alkalmazkodás lépéseként stratégiai döntés eredményeként 2011. május 24-étől **Pannónia Nyugdíjpénztár** névvel folytatta tevékenységét.

A Pénztár:

▪ székhelye:	1068 Budapest, Benczúr u. 11.
▪ postacím:	1441 Budapest, Pf. 50.
▪ nyilvántartási szám:	01-04-0000052
▪ adószáma:	18067879-2-42
▪ internet címe:	www.pannonianyp.hu

2. A 2022. évi legfontosabb adatok

2.1. Működési környezet

Az önkéntes nyugdíjpénztárak közel 30 éve vannak jelen a magyar pénztári piacon és bár szektor szinten a taglétszám alakulása lassú, csökkenő tendenciát mutat, a kezelt vagyon nagysága évről évre nő. Ugyan a 2022-es év befektetési eredményei miatt ebben tárgyév végén egy kisebb visszaesés látszik, a vagyon monoton növekedése továbbra is jellemző. A korábbi években bekövetkezett jogszabályi változások szektorszíntén a tagdíjbevételek átmeneti enyhe csökkenését eredményezték 2019-ben, de azóta a tagdíjbevételek folyamatos növekedése látható.

Önkéntes nyugdíjpénztári szektor adatok

Megnevezés	2018	2019	2020	2021	2022
Taglétszám (ezer fő)	1134,17	1110,84	1105,64	1105,21	1092,20
Vagyon (Mrd Ft)	1337,39	1356,78	1448,85	1728,81	1615,33
Tagdíjbevétel (Mrd Ft)	112,45	104,32	107,82	115,86	117,45
Kifizetések összesen (Mrd Ft)	91,21	127,31	88,86	96,43	127,20
Egyösszegű kifizetés (Mrd Ft)	44,29	68,50	49,80	50,13	80,72
Járadékszolgáltatás (Mrd Ft)	0,92	1,27	1,12	1,07	1,16
Szolgáltatás összesen (Mrd Ft)	45,21	69,77	50,92	51,20	81,87
A várakozási idő letelte, de még a felhalmozási időszakon belüli kifizetés (Mrd Ft)	31,50	36,91	24,14	28,66	23,36

Forrás: <https://statisztika.mnb.hu/publikacios-temak/felugyeleti-statisztikak/penztarak/penztarak-idosorai>

A pénztárak nyugdíjszolgáltatása az egyösszegű szolgáltatásra koncentrálódik, a klasszikus nyugdíjszolgáltatásként folyósított járadékszolgáltatás elenyésző mértékű. A szolgáltatásokra kifizetett volumen viszont 2022-ben jelentősen, közel 60%-kal nőtt, mely a tagság életkorának emelkedésével, a vagyon gyarapodásával és a 2022-es negatív hozamok miatt szolgáltatási hullám hatásaival indokolható.

A kifizetések tekintetében 2021-hez és 2020-hoz képest is szolid visszaesés tapasztalható.

A szektorban 2022-ben az önkéntes nyugdíjpénztárak száma 30-ra csökkent.

A Pannónia Nyugdíjpénztár pozíciója a szektorban

Megnevezés	2021. december 31.			2022. december 31.		
	Pénztárak (db)	Taglétszám (ezer fő)	Vagyon (Mrd Ft)	Pénztárak (db)	Taglétszám (ezer fő)	Vagyon (Mrd Ft)
Önkéntes nyugdíjpénztárak	31	1 105,21	1 728,81	30	1 092,20	1 615,33
Pannónia Nyugdíjpénztár	-	43,61	165,39	-	42,40	156,51
Pannónia részesedése	-	3,95%	9,57%	-	3,88%	9,69%

Forrás: <https://statisztika.mnb.hu/publikacios-temak/felugyeleti-statisztikak/penztarak/penztarak-idosorai>, illetve saját adatok

A Pénztár nyílt, országos, önkéntes nyugdíjpénztár, de a munkáltatói jelleg továbbra is domináns. A tagok döntő része a villamosenergia-iparban, a bányászatban és az olaj- és gáziparban dolgozók és családtagjaik köréből kerül ki. **A Pénztár munkáltatói és ágazati beágyazottsága és támogatottsága erős.**

A Pénztár taglétszáma 2022. végén 42,3 ezer fő, vagyona több, mint 156 milliárd forint. A Pénztár ezek alapján a hazai önkéntes nyugdíjpénztári piac egyik meghatározó szereplője, taglétszáma alapján 7., vagyona alapján a 5. legnagyobb pénztár.

(forrás: Önkéntes Pénztárak Országos Szövetsége)

A Pénztártagok **egy főre jutó vagyona 2022. végére meghaladta a 3,5 M Ft-ot, amely a szektorátlag több, mint háromszorosa.** A tagok által teljesített átlagos befizetések értéke közel **23,6 E Ft volt havonta, amely jelentősen magasabb a szektorátlagnál.** A **díjfizetők aránya** a Pénztárnál az elmúlt években a versenytársaihoz viszonyítva magas, 61% feletti.

Ez alapján kijelenthető, hogy a Pénztár a tagsági köre alapján a prémium kategóriába tartozik.

2.2. A pénztár taglétszámának alakulása

A taglétszám 2022. végén **42.396** fő, ami **1.212 fővel kevesebb**, mint az előző évi záró állomány.

Taglétszám alakulása (fő)

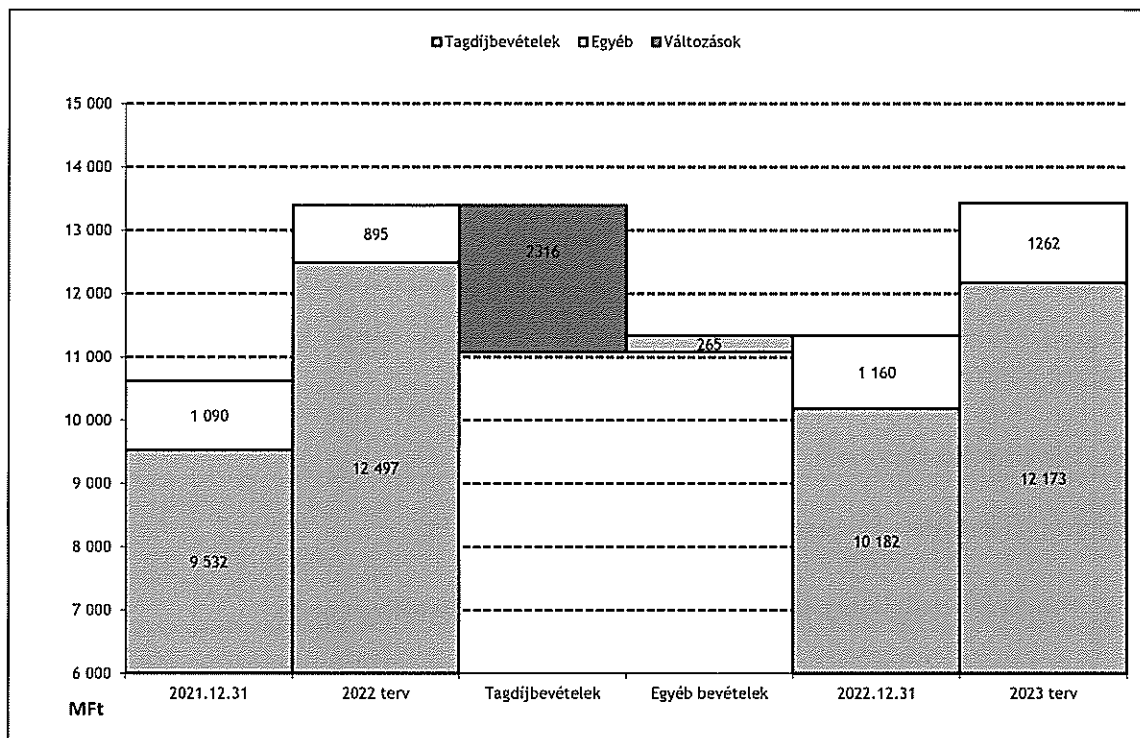
Megnevezés	2021.tény	2022. terv	2022 tény	2022/2021 (%)	2022-2021
Nyitó	35 911	43 868	43 608	99,4%	-260
Növekedés	9 017	1 544	939	60,8%	-605
Új belépő	897	1 520	904	59,5%	-616
Ide átlépő	8 120	24	35	145,8%	11
Csökkenés	1 320	1 230	2 151	174,9%	921
Szolgáltatás	635	705	1 081	153,3%	376
Innen átlépő	150	100	189	189,0%	89
Elhalálozott	119	120	168	140,0%	48
Kilépő, egyéb	416	305	713	233,8%	408
Összes változás	7 697	314	-1 212	-386,0%	-1 526
Záró	43 608	44 182	42 396	96,0%	-1 786

2.3. A pénztár vagyoni helyzete

A Pénztár vagyona, azaz a 2022. évi éves beszámolójában kimutatott eszközök és források egyező végösszege 156.513.270 ezer forint. A saját tőke 1.406.139 ezer forint. A vagyon a 2022-es év során **több, mint 8,8 Mrd Ft-tal csökkent.**

2.4. Pénztári bevételek alakulása

A következő ábra a Pénztár bevételeit – a befektetési tevékenység bevételei kivételével – mutatja be 2021-ben és 2022-ben, feltüntetve a 2022. évben a változásokat, továbbá a 2023. évi terv adatokat is.

2.4.1. Működési tartalék

A Pénztár működési célú bevétele (tagdíj- adomány- és egyéb bevétel együtt) 2022-ben 459.261 E Ft, befektetési tevékenységből származó bevétele 311.572 E Ft volt. Kiegészítő vállalkozásból 723 E Ft bevétel jött, így a működési tartalékra 771.556 E Ft bevétel jutott. A működési tagdíj- és adomány bevételek a 2021-es évhez képest közel 10%-kal nőttek.

A működési ráfordítások értéke 777.685 E Ft, a befektetési ráfordítások értéke -1.498 E Ft, míg a kiegészítő vállalkozás ráfordítása 1.642 E Ft volt, azaz mindösszesen 777.829 E Ft ráfordítás terhelte a tartalékot.

A bevételek és a ráfordítások alakulásáról, valamint azok a pénzügyi tervhez való összehasonlításáról a Kiegészítő Melléklet tartalmaz részletes leírást.

A fentiek eredőjeként a működési eredmény 2022. évben a tervezett 426 E Ft-os nyereség helyett 6.273 E Ft veszteség. A Pénztár eredménye az előző két évben tapasztalt veszteségszinthez képest jelentősen javult, továbbra is terhelve egyszeri jellegű kiadásokkal. Az aktuális évben tervezett intézkedések hatására 2023-tól már újra nyereségbe fordulhat a Pénztár eredményessége a tervek szerint.

Működési tartalék alakulása (Eft)

	2021.12.31	2022. terv	2022.12.31
Működési tartalék nyitó értéke	1 702 764	1 777 455	1 611 183
Működési céltartalék állományváltozása	-27 267	10 000	-15 154
Beolvadó Pénztár működési tartaléka	0	0	0
Mérleg szerinti eredmény	-64 314	426	-6 273
Működési tartalék záró állománya	1 611 183	1 787 881	1 589 756

A Működési tartalék 2022-ben 21.427 E Ft-tal csökkent.

Mindezek alapján a pénztár működési tartaléka a 2021. évi 1.611.183 E Ft-ról 1.589.756 E Ft-ra csökkent a tárgyévben.

2.4.2. Fedezeti tartalék

A fedezeti céltartalék összege 150.151.589 E Ft volt az év végén, ami 10.080.779 E Ft-os csökkenés a bázisévhez képest.

2.4.3. Likviditási tartalék

A likviditási céltartalék összege a tárgyév végén 408.617 E Ft.

2.5. A Pénztár szolgáltatásai, tagok részére történő kifizetések

Jogcím (Eft)	2021 tény	2021 terv	2022. tény	tény/terv	tény-terv
Szolgáltatást igénylőknek kifizetés	4 061 592	5 873 045	6 680 401	113,75%	807 356
Várakozási idő utáni kifizetés	3 518 075	4 747 238	3 639 133	76,66%	-1 108 105
Kilépés kifizetés	517 973	532 421	1 240 428	232,98%	708 007
Kifizetés örökösök részére	492 178	577 338	663 504	114,92%	86 166
Más pénztárba átlépő tag átadása	707 999	523 858	667 446	127,41%	143 588
ÖSSZESEN	9 297 817	12 253 900	12 890 912	105,20%	637 012

A tagi kifizetések 5%-kal alakultak a tervezettnél magasabban, és körülbelül 38%-kal magasabbak az előző év azonos időszakához képest.

Míg a várakozási idő utáni kifizetések jelentősen a terv alatt alakultak, a kilépők és a szolgáltatást igénylők esetében a tervhez képest többlet kiadás tapasztalható.

A kilépők esetében ez több, mint duplája a tervezettnél, melynek oka, hogy a Dimenzió portfólió összetételéből adódóan nagyon érzékenyen reagált a 2022-es évben bekövetkezett kötvénykamat emelkedésekre, és jelentős befektetési veszteséget realizált. Az állományátruházással csatlakozó tagok esetében ez egy komolyabb kilépési hullámot eredményezett.

A szolgáltatások esetében a 13,75%-os többlet kiadásban szintén jelentős szerepet játszik a tárgyévi negatív befektetési eredmény, és a Prémium Állampapírok magas, fix kamatának csábító elszívó ereje, amely sajnos még a 2023-as év elején is tapasztalható.

A teljes kifizetések esetén a szolgáltatások továbbra is a legnagyobb részt képviselik (51%), míg a várakozási idő utáni kifizetések értéke a teljes elvitt összeg ~38%-a.

A más pénztárba átlépők által elvitt fedezet a tervezett érték feletti, de az előző évhez képest csökkent. Ennek az állománynak a nagyrésze a Dimenziós tagok ilyenkor szokásos lemorzsolódásából adódik.

A fenti táblázat a tervvel való összehasonlítás miatt nem tartalmazza a felszámított költségeket, és a nem tervezett egyéb kiadásokat, mint például a tagi kölcsön vissza nem fizetése miatt történt terheléseket. A fedezeti tartalék változásának részletes levezetését a Kiegészítő Melléklet tartalmazza.

2.6. Éves összefoglaló 2022. évi befektetésekről

Az egyes választható portfóliók 2022. évi, 10 éves (2013-2022) és 15 éves (2008-2022) éves átlagos nettó hozama

Portfóliók	2022. évi nettó hozamráta (%)	10 éves átlagos nettó hozamráta (%)	15 éves átlagos nettó hozamráta (%)	A portfóliók fedezeti tartalékán belüli megosztási aránya 2022.12.31-én (%)
Klasszikus	0,04	1,82	3,30	2,86
Kiegyensúlyozott	-3,98	4,14	4,32	70,13
Növekedési	-6,37	5,99	5,61	12,46
Növekedési plusz*	-8,27	-8,27	-8,27*	1,33*
Dimenzió**	-8,38	-8,38	-8,38**	13,21**

2022. évi infláció (december/december) 24,50% (Forrás: KSH), 10 éves átlagos éves infláció 4,35%, 15 éves átlagos éves infláció 4,42%.

* A Növekedési Plusz Kiegészítő portfólió 2021. április 01-én indult, így a 10 éves átlagos és a 15 éves átlagos nettó hozama ezért a közzététel szempontjából megegyezik a 2022. évi nettó hozamráta értékével.

** A Dimenzió portfólió 2021. október 01-én indult, így a 10 éves átlagos és a 15 éves átlagos nettó hozama ezért a közzététel szempontjából megegyezik a 2022. évi nettó hozamráta értékével befektetések alakulásáról a kiegészítő melléklet tartalmaz részletes adatokat.

A befektetési eredményekről a Kiegészítő Melléklet tartalmaz részletes adatokat és elemzést.

3. A mérlegfordulónap után bekövetkezett fontosabb események, 2023. évi várakozások

A Pannónia Nyugdíjpénztár eddigi működését a stabil, ágazati munkáltatói háttérre és a tagok öngondoskodási hajlamára, tudatosságára alapozta, amely jó kiindulási pont a jövőre nézve is.

A Pénztár a 2020—2024 évekre elfogadott stratégiája mentén továbbra is az egyre hatékonyabb működtetésre fókuszál, a következő években továbbra is jelentősebb marketing aktivitást tervez, és erőforrásait egyre nagyobb mértékben fordítja az organikus növekedési lehetőségek kihasználására.

Az Igazgatótanács, a Pénztár további beolvadásokkal való erősítésén is dolgozik, így a piac konszolidációjában is szeretne aktívan részt venni, ezért jelentős erőforrásokat összpontosít az akvizíciós erőfeszítések támogatására, ezzel is erősítve piaci pozícióját, és a pénztártagok megtakarításának hosszú távú biztonságos gyarapodását.

A pénztári stratégia másik hangsúlyos eleme a digitális transzformáció. Az első fázis a külvilágra koncentrált, amelynek megoldásai 2020. tavaszán már elindultak. A 2021. év újdonsága a digitalizáció terén a video chat és a videós ügyfél azonosítás szolgáltatás elindulása volt, amely kihasználtsága a bevezetés óta fokozatosan növekszik. A 2021-es év azonban már inkább a belső digitalizációval telt, azaz a munkafolyamatok hatékonyságának növelését céloztuk meg. A digitális transzformáció 2022 év. folyamán lényegében lezárult, 2023. I. negyedévben elkészült a projekt lezáró dokumentuma, a projekt értékelése is.

Annak érdekében, hogy a következő stratégiai ciklusra (2025—2029) vonatkozóan akár a szükséges korrekciók, akár a teljes irányváltás miatt is érdemi stratégiát dolgozhassunk ki, szükséges rendszeresen visszamérni a jelenleg hatályos stratégiában foglalt célok teljesülését.

A hatályos stratégia vonatkozásában megállapítható:

- A 2020 – 2023 közötti időszak történései (járványhelyzet, gazdasági környezet jelentős romlása) szinte egyáltalán nem kedveztek, sőt egyenesen hátráltatták a stratégia megalkotásakor kitűzött célok megvalósítását. A stratégia kialakításakor még egyáltalán nem lehetett számítani a járvány miatti vis maior helyzet kialakulására, a gazdasági környezet 2022-től jelentkező rohamos romlására.
- A kedvezőtlen környezetben azonban rugalmasan tudtunk reagálni a járvány miatti személyes kapcsolatok átmeneti, de azért hosszabb időszakra jellemző megszűnésére, amikor is a digitális fejlesztéseink ütemét felgyorsítottuk.
- A stratégiai célok teljesülésének megalapozása mindezek ellenére sikeresen megtörtént.
- Néhány stratégiai cél elérése esetében a teljesülés időtávja optimistán került meghatározásra, teljesülésükre egy következő ciklusban is érdemes lehet teret nyitni.
- Néhány stratégiai cél elérése esetében a cél meghatározása túl általános volt, így bár a teljesülése önmagában sikerként minősül, azonban ezen esetekben érdemes lesz majd a következő ciklus céljait részletesebben is alábontani (digitális penetrációra vonatkozó adatok).
- Néhány stratégiai cél esetében részleges teljesülésről beszélhetünk és szükséges megtalálni azokat az új eszközöket, amelyek a sikert teljeskörűvé tehetik.
- Konkrétan a tagság átlagéletkorának javításával kapcsolatos stratégiai célkitűzés pedig egyáltalán nem bizonyult reálisnak, de nemcsak a Pénztár, hanem a teljes szektor szintjén sem. Bár a célt fenntartani érdemes, abban gyors és érdemi előrelépést várni csak a Pénztár saját erőfeszítései alapján nem reális, a teljes pénztári és szabályozói szektor összefogása is szükséges lenne hozzá.

A Küldöttközgyűlés részére fentiekről részletes előterjesztésben is beszámolt a Pénztár, amely jelen publikus üzleti jelentésben az üzleti érdekek védelme miatt azonban nem került olyan részletezettséggel bemutatásra. A külön bemutatott elemzés alkalmas arra is, hogy meghatározzuk azokat a fejlődési irányokat is, amik a jelenlegi ciklus utolsó 2 évére (2023-2024) is irányadóak lehetnek, valamint elősegítik a 2025-2029 stratégiában kialakítandó korrekciók meghatározását is.

Természetesen 2024. év végén a szokásos 3 éves pénzügyi tervvel egyidőben már az új stratégiai ciklusra vonatkozó fejleményekről is tájékoztatni fogjuk a Küldöttközgyűlést.

3.1. Nyilatkozat a közegészségügyi járványhelyzet, valamint az orosz-ukrán háborús helyzet kapcsán

A vezetés ezúton nyilatkozik, hogy felmérésre és értékelésre került a mérleg fordulónapját követően a jelen nyilatkozat kiadásának az időpontjáig tartó időszakban bekövetkezett COVID-19 járványügyi helyzet hatása – figyelembe véve az ezzel összefüggésben meghozott kormányzati és egyéb intézkedéseket - a Pénztár pénzügyi- és vagyoni helyzetére, valamint jövőbeni működőképességére.

Kijelentjük, hogy az előzőekkel kapcsolatos felmérésünk és értékelésünk alapján arra a következtetésre jutottunk, hogy a beazonosított hatások nincsenek olyan jelentős, vagy számottevően negatív hatással a Pénztár rövid távú (a mérleg fordulónapját követő 12 hónapot

átfogó időszakra vonatkozó) pénzügyi- és likviditási helyzetére, az eszközök mérlegben bemutatott értékelésére, valamint a Pénztár ezen időszakon belüli üzleti működésére, amely lényegesen befolyásolná, vagy lényegesen bizonytalanná tenné a Pénztárnak a vállalkozás folytatására vonatkozó képességét, illetve annak a mérlegkészítés időpontjában való megítélését ugyanezen időszak tekintetében.

Az orosz katonai támadás Ukrajna ellen a piacokon rendkívüli események sorozatát indította el. A globális tőzsdék, a devizapiacok és a kötvénypiacok is a koronavírus megjelenéséhez hasonló mozgásokat mutattak, a befektetők az aktív kockázatkerülés irányába mozdultak el. A háborús események gazdasági racionalitással nehezen magyarázhatóak.

A Pénztár számára vagyonkezelést végző NBH Alapkezelő folyamatosan követi, értékeli az orosz belpolitikai eseményeket. A katonai események azonban minden ésszerű megközelítést felborítottak, ellentétesek a nemzetközi joggal és a bilaterális szerződésekkel egyaránt.

A konfliktusos helyzet rövid távú rendezése ellehetetlenült, csak a politikai egyetértés nyújthat megnyugvást a piacokon, amelyre a gazdasági szereplők alapozhatnak.

Az Alapkezelő kockázatcsökkentő intézkedéseket hajtott végre, csökkentve a portfóliók kockázati kitettségét. A kialakult helyzetet aktívan elemzik, értékelik és adott esetben szükséges lépéseket is megteszik, azzal, hogy a lépéseknek arányosnak és a portfóliók jellegének megfelelő időhorizont figyelembevételével kell megtörténni.

Jelenleg a portfóliókban nincs sem ukrán, sem orosz eszköz közvetlenül.